

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Bankgiro: 7154.05.51671, Postgiro: 0801 2713550

**Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim**

Dato, 08.05.2003

UTKAST TIL VERNEPLAN FOR RONDANEOMRÅDET - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 12.03.2003 angående sentral høring av forslag til verneplan for Rondaneområdet.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de tolv største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen nesten ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle tradisjonelle (ikke-motoriserte) friluftslivets vilkår i Norge.

FRIFO støtter forslaget til verneplan for Rondaneområdet etter de mest omfattende forslagene. Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området.

Verneplanen

Forslaget til verneplan for Rondaneområdet er en oppfølging av St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge".

Verneplanforslaget omfatter totalt ca 1470 km² i sju kommuner i Oppland og Hedmark fylker. Forslaget innebærer utvidelse av eksisterende Rondane nasjonalpark, opprettelse av en ny Dovre nasjonalpark, opprettelse av fire nye landskapsvernområder, utvidelse av to eksisterende naturreservater og opprettelse av et nytt naturreservat.

Forslag til endringer av grensene

Det er foreslått flere grensejusteringer fra fylkesmennene som Direktoratet for naturforvaltning (DN) støtter. Det er likevel to områder der DN har valgt å sende ut to alternative høringsforslag.

Området Spranghaugen/Tjønnbakken i Sel kommune: I dette området foreslår fylkesmannen å gjøre om deler av nasjonalparken til landskapsvernområde.

Frydalen landskapsvernområde i Nord-Fron og Sør-Fron kommuner: Fylkesmannen foreslår at mesteparten av dette landskapsvernområdet tas ut av verneplanen.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Det er derfor svært viktig at St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" nå blir gjennomført så raskt som mulig for å sikre de siste større gjenværende verneverdige naturområdene i Norge. FRIFO er imidlertid redd at snevre særinteresser skal svekke resultatet av denne landsplanen. Vi mener å se en økende tendens til at disse særinteressene får gjennomslag i forvaltningen, med det resultat at verneområdene både blir mindre og verneformen blir svakere enn det det er faglig grunnlag for.

Forslaget til verneplan for Rondaneområdet er i seg selv et eksempel på en slik tendens. Etter lokal høring går fylkesmannen inn for ta ut store deler av et Frydalen landskapsvernområde selv om området har store dokumenterte landskapsverdier og naturfaglige verdier. Fylkesmannen begrunner sitt forslag med at kommunen (Nord-Fron) har vedtatt en kommunedelplan som oppfattes å ivareta de vesentlige vernehensynene i området. FRIFO vil i den forbindelse peke på at en kommunedelplan ikke sikrer verneinteressen på sikt, da en slik plan kan endres etter kommunens eget ønske.

I *Verneplan for Rondaneområdet - Høringsdokument* heter det blant annet: "Rondane er et av de viktigste fjellområdene i Norge i forhold til det tradisjonelle friluftslivet." For å sikre de åpenbart store nasjonale natur- og friluftslivsinteresser i hele dette området mener derfor FRIFO at vernet må gjennomføres etter det mest omfattende forslaget og etter den strengeste verneformen som er foreslått. FRIFO er derfor i mot å gjøre om deler av nasjonalparken til landskapsvernområde og å ta ut store deler av Frydalen landskapsvernområde fra verneplanen slik fylkesmannen foreslår.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Friluftslivet er en viktig del av den norske kulturarven og er samtidig et viktig bidrag til det helseforebyggende arbeidet. Det er derfor svært viktig at verneforskriften tar hensyn til dette.

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle, naturvennlige og ikke-motoriserte friluftslivet. Blant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisnings-sammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

FRIFO er derfor glad for at friluftslivet er tatt inn som en del av verneformålet i nasjonalparkene. Vi savner imidlertid at friluftslivet er med som en del av verneformålet i landskapsvernområdene. F.

eks er Grimsdalshytta et viktig utgangspunkt for friluftslivet i hele dette området. FRIFO mener derfor at friluftslivet også bør tas inn som en del av verneformålet i landskapsvernområdene.

FRIFO er også glad for at verneforskriftene ikke er til hinder for vedlikehold og drift av løypenett og turisthytter som er til glede og nytte for det enkle og naturvennlige friluftslivet.

Som vi skriver ovenfor mener vi at det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. Vi stiller derfor spørsmålstegn ved behovet og ønskeligheten av å legge restriksjoner på bruken av området for slik aktivitet. Vi ber derfor DN om å vurdere svært nøye behovet for å innføre meldeplikt for en slik aktivitet i nasjonalparkene og landskapsverneområdene. I naturreservater stiller saken seg litt annerledes, men behovet for slike restriksjoner bør også her vurderes svært nøye.

Motorferdsel

FRIFO mener det er viktig å redusere eller begrense motorferdsel i utmark til et minimum. Det er derfor viktig at verneforskriften kun åpner for det som er ytterst nødvendig.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent